

Oro temperatūros ir atmosferos kritulių įtaka bulvių (*Solanum tuberosum* L.) derlingumui Pietryčių Lietuvoje

Dr. Rita Asakaviciute

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centro Vokės filialas

e-mail: rita.asakaviciute@lammc.lt

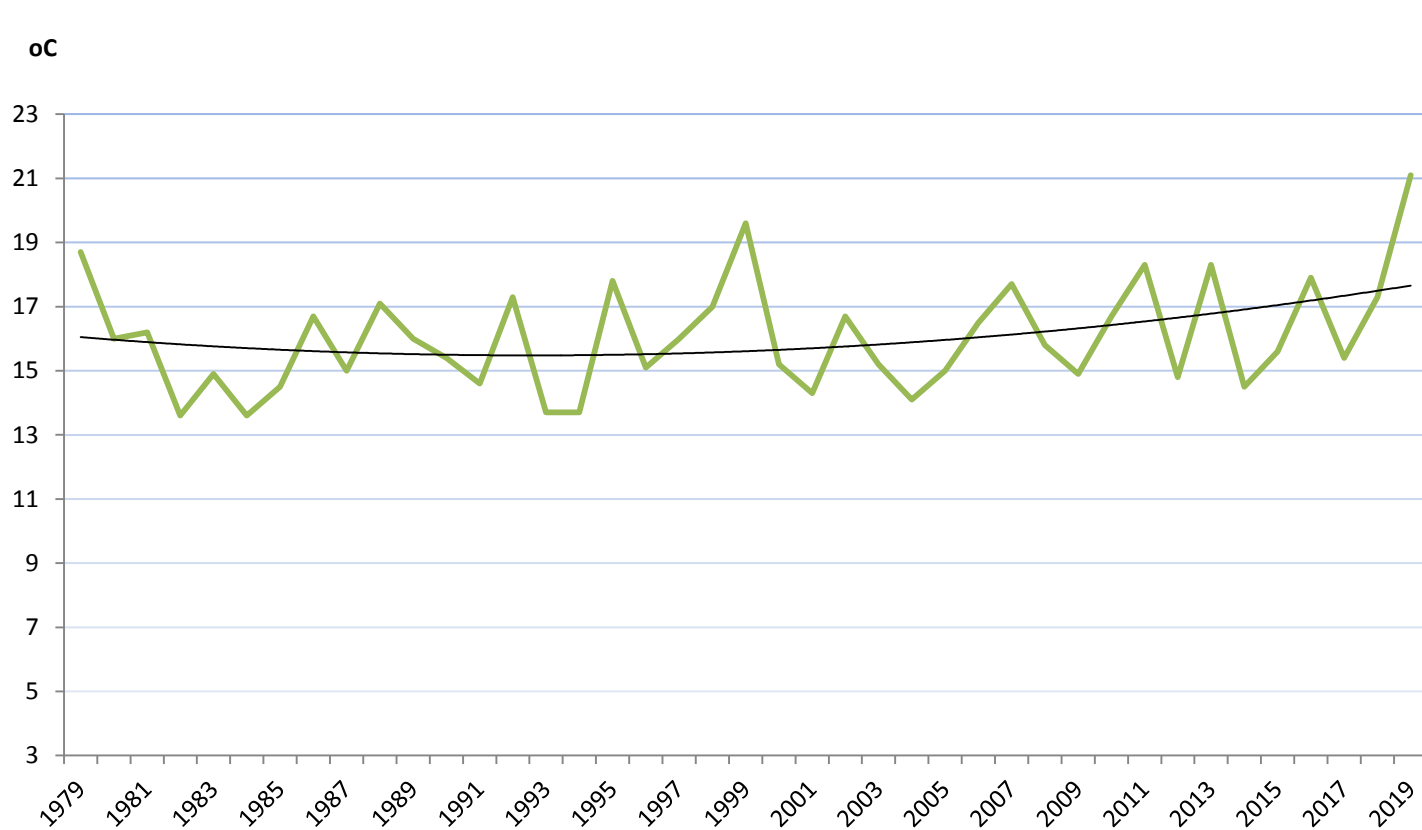
int: www.asakaviciute.info

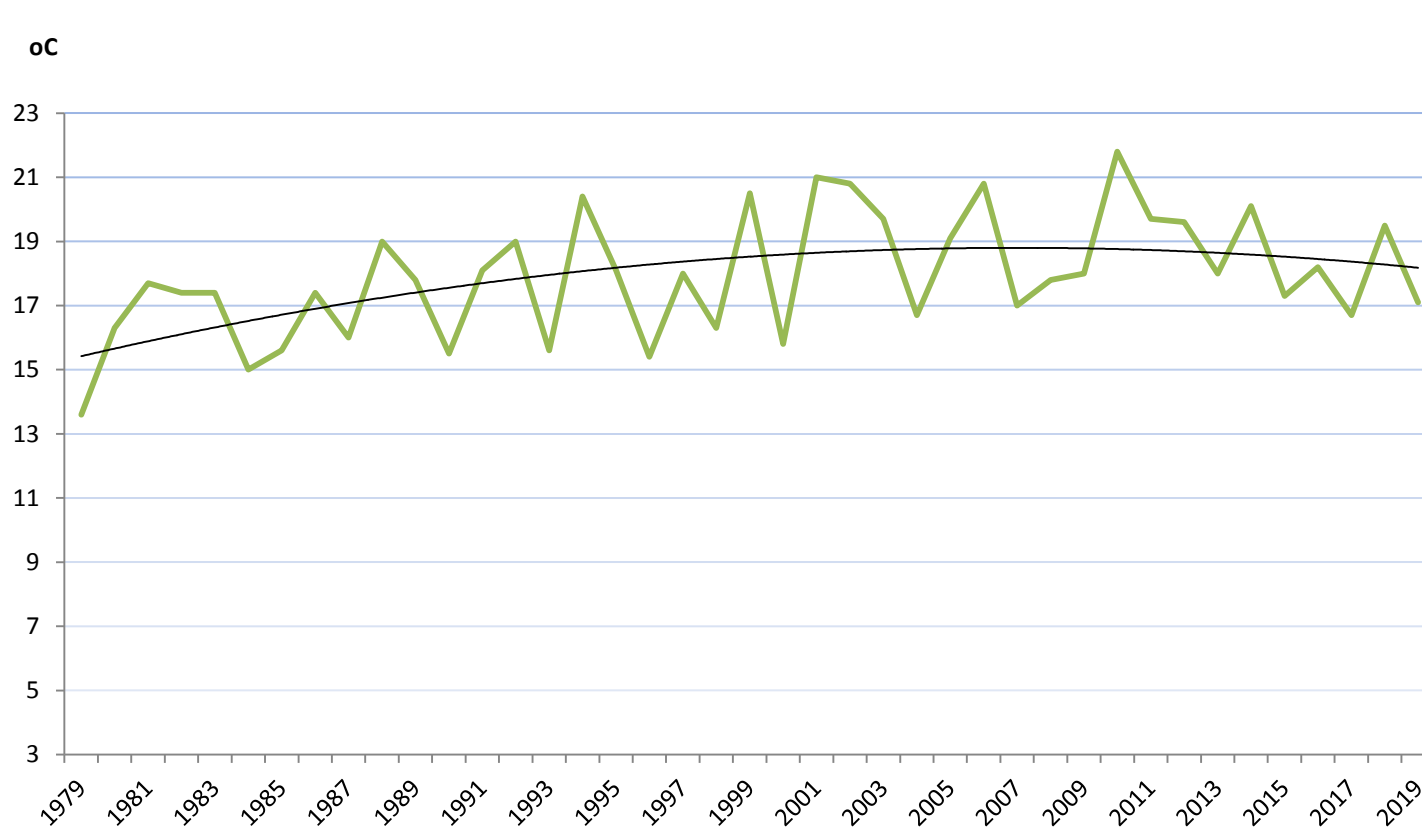
METODIKA

Tyrimui buvo panaudoti LAMMC Vokės filiale atliekant konkursinius bulvių veislių bandymus gauti faktiniai bulvių derliaus duomenys. Statistinei analizei atlikti pagal vegetacijos trukmę buvo pasirinktos trys bulvių grupės (labai ankstyvos ('Pirmūnės', 'VB Venta', 'Dietskosielskij'), vidutinio ankstyvumo ('Vokė', 'Goda', 'Mirta') bei vėlyvos ('Vilija', 'VB Aista', 'Vilnia') bulvių veislės ir sudarytos analogiškos kiekvienos grupės 40 metų (1979–2019 m.) derliaus gumbuose sekos.

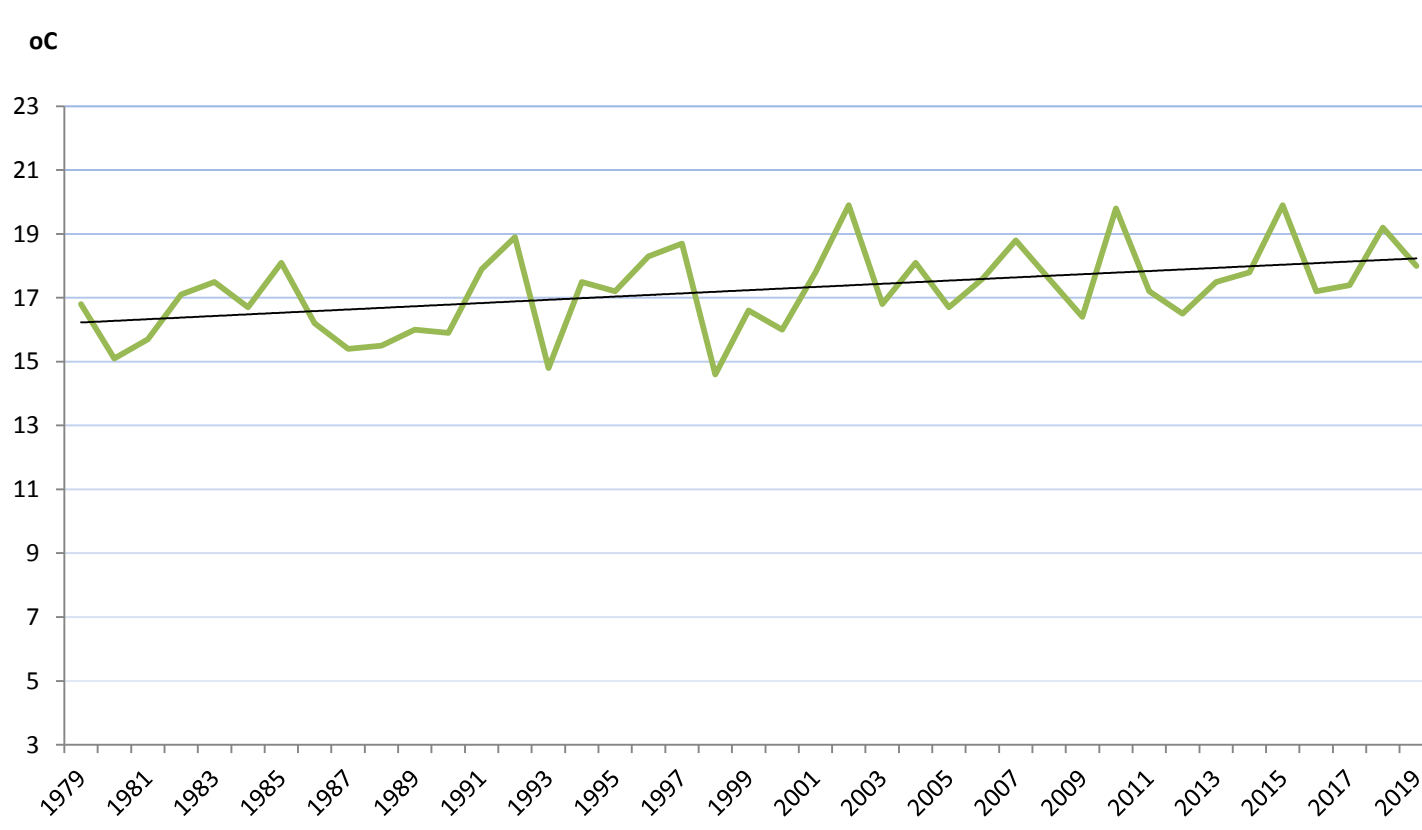
Siekiant iširti derlingumo dėsningumus, buvo panaudotos koreliacijos-regresijos metodo tiesinis ir parabolinis modeliai. Oro temperatūros ir atmosferos kritulių kiekio svyravimai analizuoti pagal metinių (1979–2019 m.) vidutinių sumų kitimo kreivolinius ir tiesinius trendus.

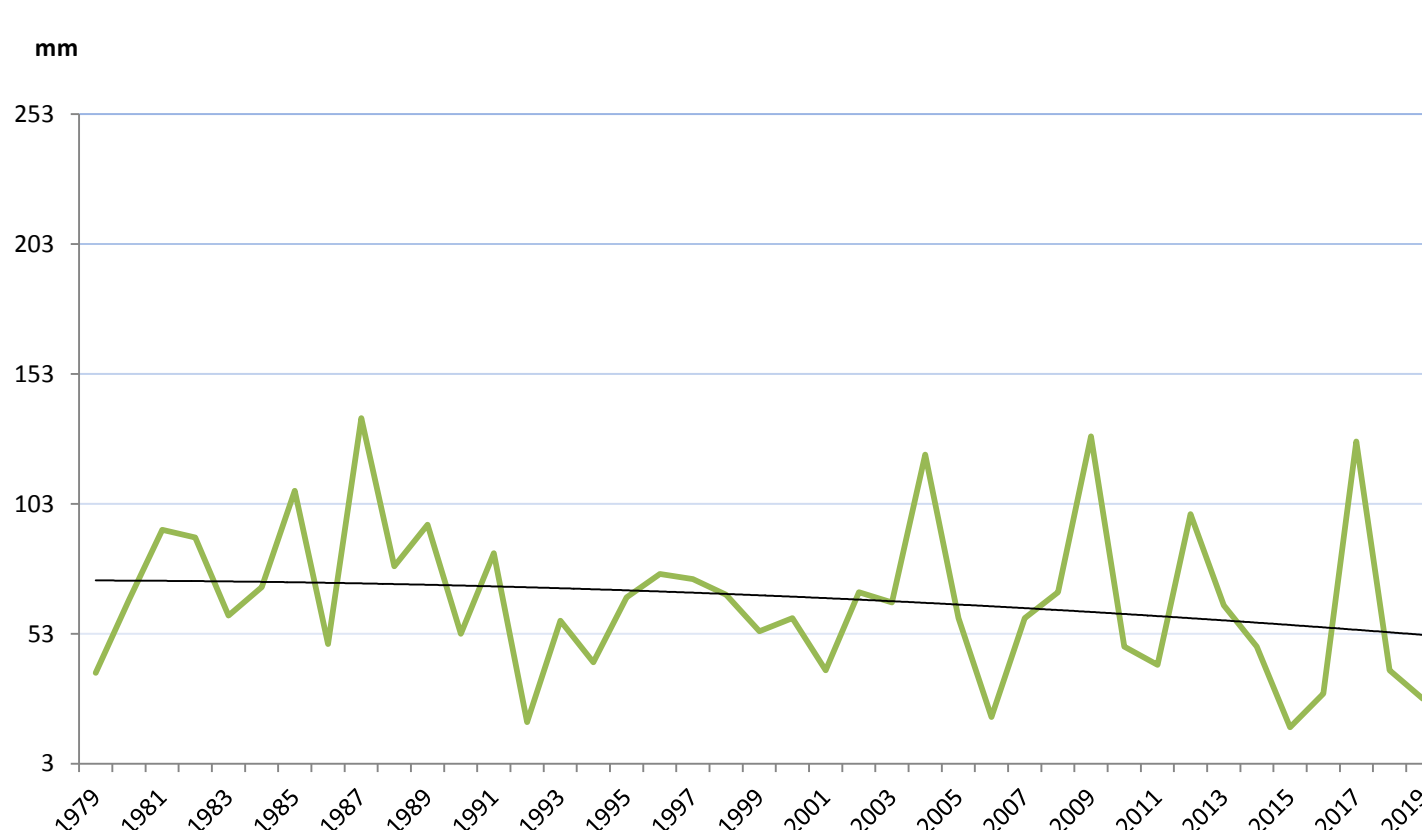
I a

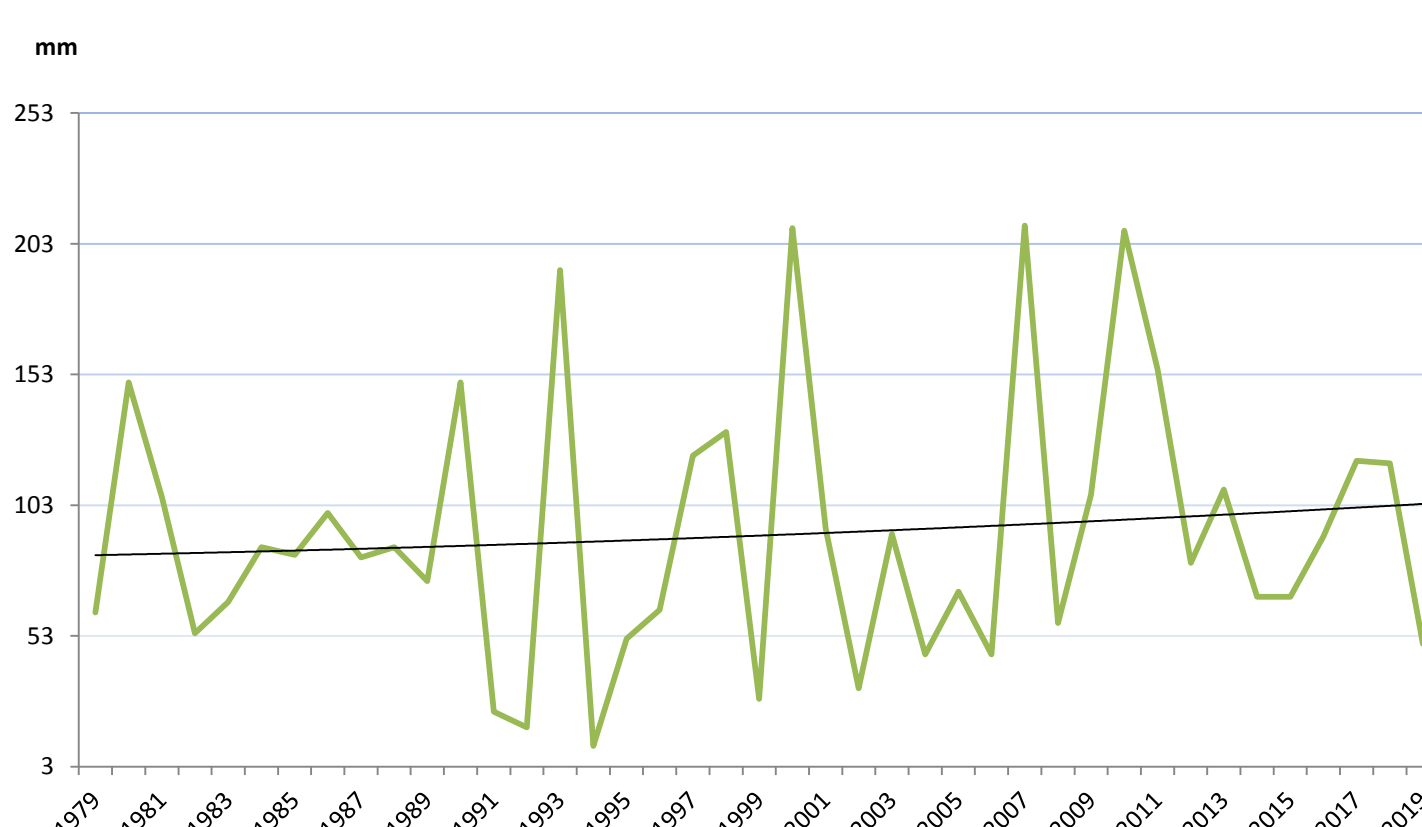
I b

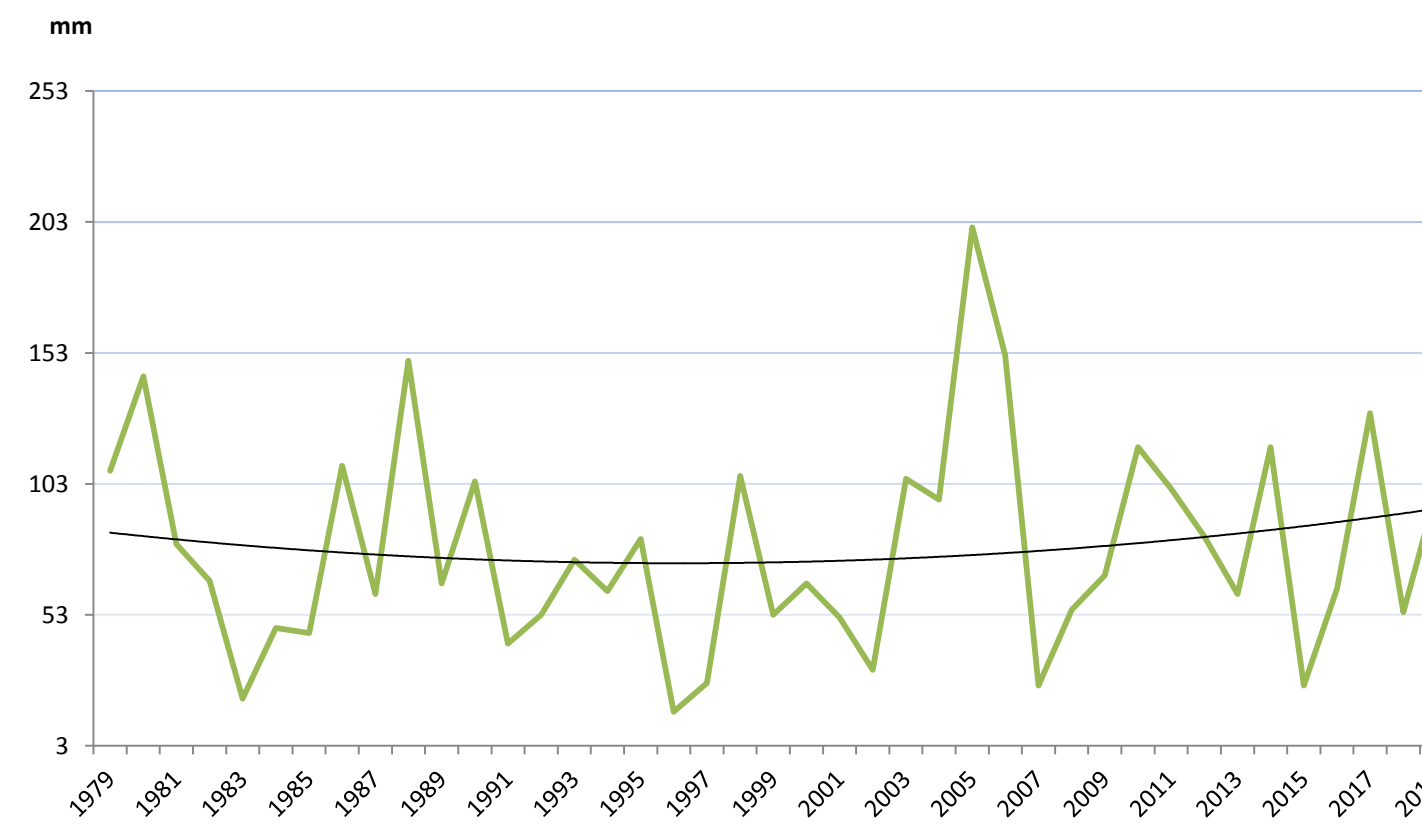
I c

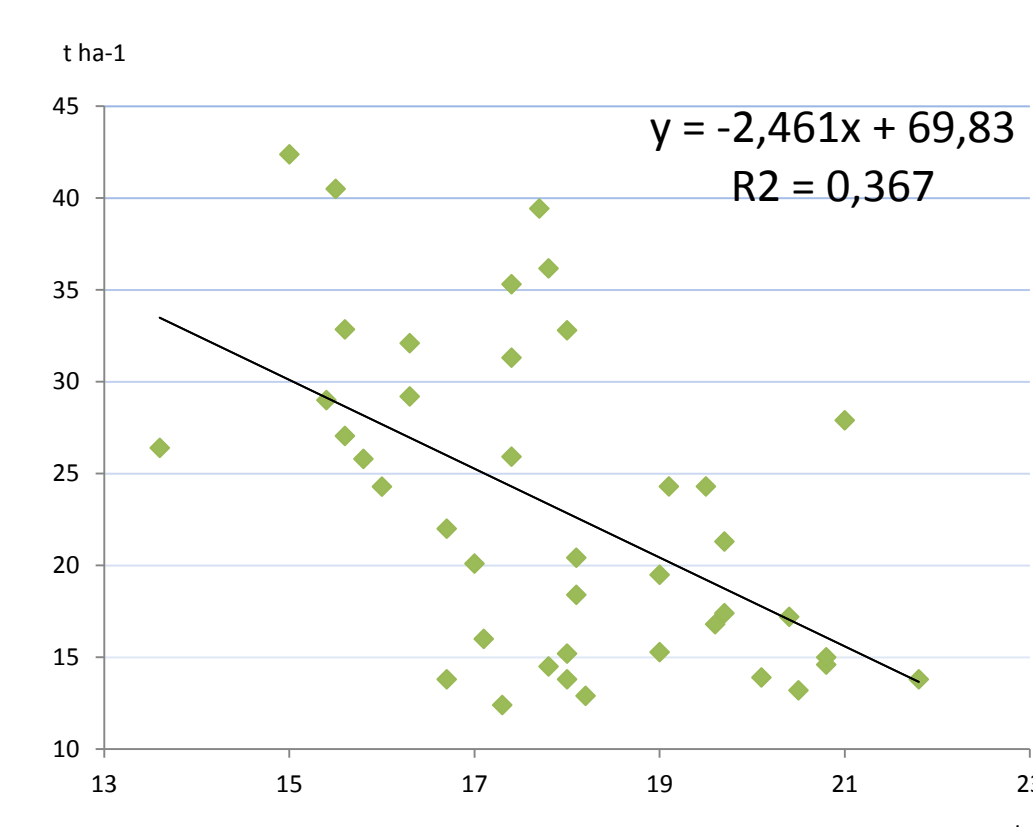
II a

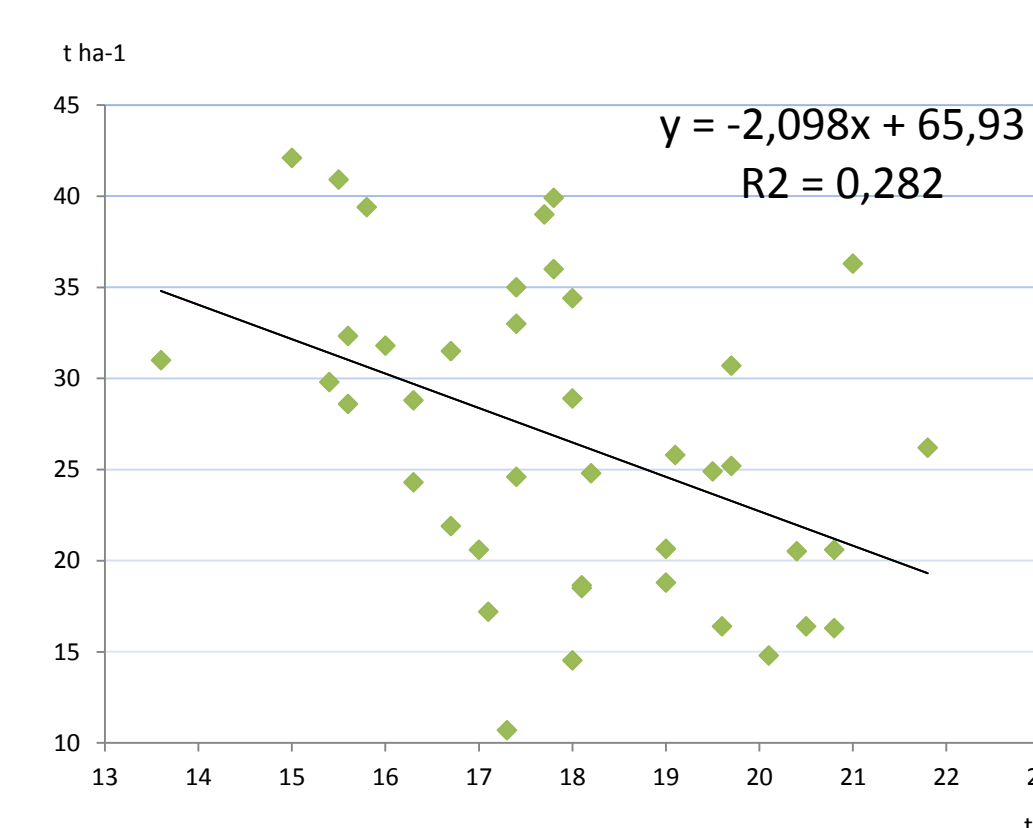
II b

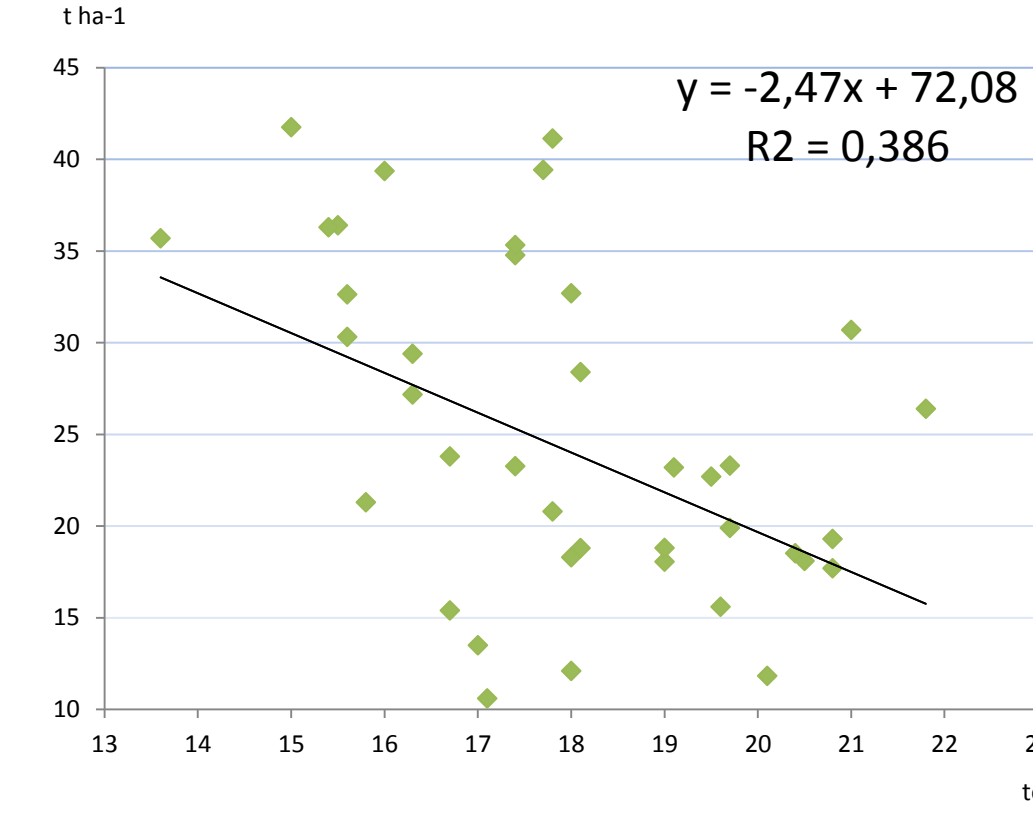
II c

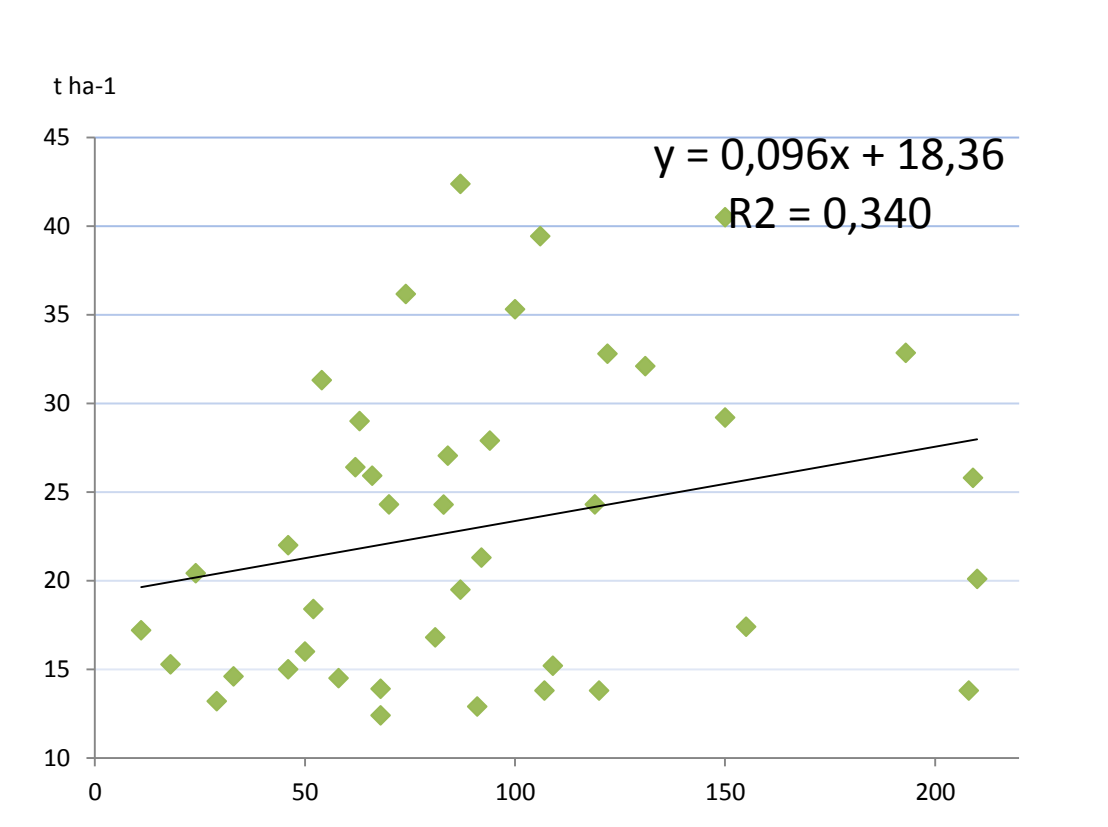
I a

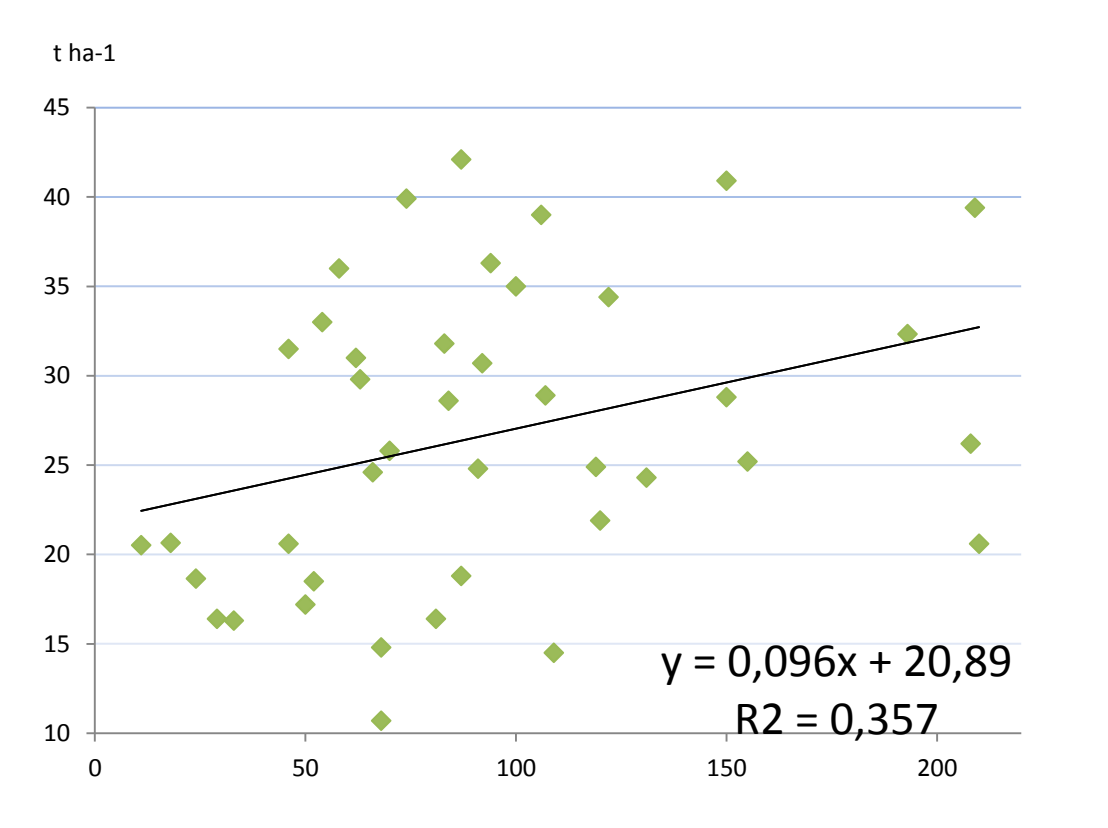
I b

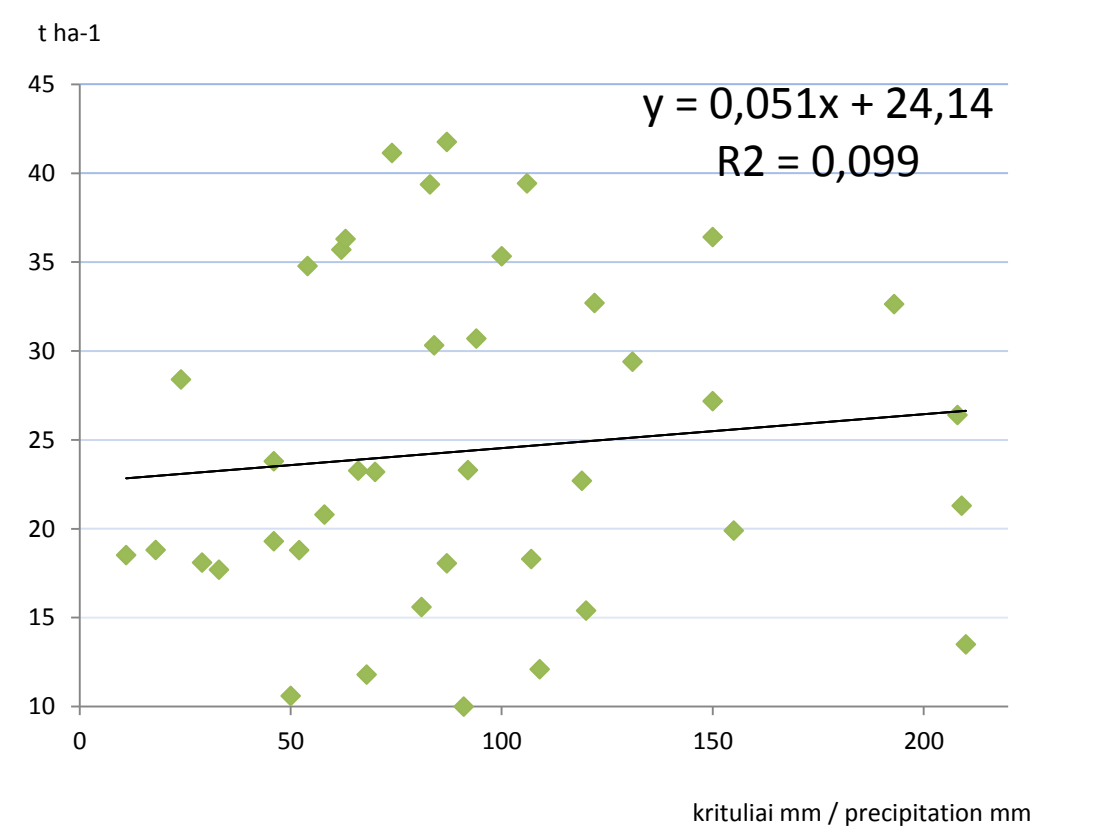
I c

II a

II b

II c

2 pav. Liepos mėn. oro temperatūros (I) ir atmosferos kritulių sumos (II) ir ankstyvųjų veislių (a), vidutinio ankstyvumo veislių (b) ir vėlyvųjų veislių (c) bulvių gumbų derliaus koreliacija

Fig. 2. Correlation between the temperature (I) and precipitation (II) of July and potato tuber yield of the early (a), medium early (b) and late (c) varieties (Trakų Vokė, 1979–2019 m.)

1 pav. Oro temperatūra (I) ir kritulių kiekis (II) Vilniaus meteorologijos stotyje 1979–2019 m. ir jo kreivolinis trendas: a – birželis, b – liepa, c – rugpjūtis

Fig. 1. Air temperature (I) and amount of precipitation (II) at Vilnius Meteorological Station in 1976–2009 and its trends: a – June, b – July, c – August (Trakų Vokė, 1979–2019 m.)

IŠVADOS

Apibendrinant duomenis galima teigti, kad Pietryčių Lietuvoje, kur vyrauja lengvi dirvožemiai, bulvių derliui lemiamos įtakos turi liepos mėnesio meteorologinės sąlygos. Sausringais metais bulvių derlius būna mažas, gumbai smulkūs. Nuo sausrų labiausiai nukenčia ankstyvųjų ir vėlyvųjų, mažiau – vidutinio ankstyvumo veislių bulvės.